

ΠΛΑΤΑΙΕΣ

Οι Πλαταιές (αρχ. Πλαταιαί) ήταν σπουδαία ιστορική πόλη της Βοιωτίας. Ο Όμηρος και ο Ηρόδοτος την μνημονεύουν με το όνομα Πλάταια. Ο Θουκυδίδης, Στράβων και Πausανίας με το όνομα Πλαταιαί.

Βρισκόταν στα όρια της Αττικής, βόρεια του Κιθαιώνα, ανάμεσα στο βουνό και τον ποταμό Ασωπό που σχημάτιζε φυσικό σύνορο με την άλλη μεγάλη πόλη της εποχής, τη Θήβα. Τα ερείπια της αρχαίας πόλης βρίσκονται κοντά στη σημερινή κοινότητα Πλαταιές Βοιωτίας

Ίδρυση και ιστορία της πόλης

Σύμφωνα με τους Θηβαίους (Αιολείς Βοιωτούς) η πόλη κτίστηκε από πολίτες της Θήβας. Ο Pausanias αντίθετα αναφέρει ότι οι Πλαταιείς ήταν γηγενείς (Ίωνες), που κατάγονταν κατά την Ελληνική Μυθολογία από την κόρη του Ασωπού Πλαταιά εξ ου και η ονομασία της. Οι Πλαταιές και οι Θεσπιές και γενικά οι κάτοικοι των αρχαίων πόλεων και χωριών παρά του Ασωπού ποταμού αντιτάχθηκαν με πείσμα να συννενοθούν στη Θηβαϊκή ομοσπονδία λόγω της έμφυτης συμπάθειάς τους προς τους ομοφύλους τους Αθηναίους.

Αργότερα, το 519 π.χ., συμμαχούσαν με τους Αθηναίους, τους οποίους και βοήθησαν στη σύγκρουση με τους Θηβαίους. Μετά από τη νικηφόρα αυτή σύγκρουση, οι Αθηναίοι επέκτειναν τα όριά τους μέχρι των Ασωπό.

Ευγνώμονες τότε οι Πλαταιείς έσπευσαν πρώτοι απ' όλους τους Έλληνες να παράσχουν τη συνδρομή τους, κατά των Περσών, στη «Μάχη των Πλαταιών» με αποστολή 1000 πολεμιστών στο πλευρό των Αθηναίων. Στο πεδίο της μάχης ανεγέρθει ιδιαίτερος τάφος για τους γενναίους Πλαταιείς. Υπόψη ότι στην εκστρατεία του Ξέρξη κατά του ελλαδικού χώρου, από όλες τις πόλεις της Βοιωτίας, μόνο οι Πλαταιές και οι Θεσπιές δεν εμήδισαν (=συμμαχούσαν με τους Μήδες). Μάλιστα, μετά τη νίκη των Ελλήνων, οι Πλαταιές θεωρήθηκαν "Ιερή Πόλη", απαγορεύθηκε να επιτεθούν εναντίον των άλλων Έλληνες και κάθε χρόνο γίνονταν εκδηλώσεις τιμής για τη μάχη.

Οι Πλαταιείς πολέμησαν επίσης στη Ναυμαχία του Αρτεμισίου. Μετά την νίκη των Ελλήνων κατά των Περσών, η πόλη ανακαινίστηκε, διότι είχε στο μεταξύ πυρποληθεί από τους Πέρσες και κατοικήθηκε μέχρι τον Πελοποννησιακό πόλεμο, οπότε και καταστράφηκε από τους Πελοποννησίους και αλώθηκε από τους Θηβαίους. Οι λιγιστοί Πλαταιείς που σώθηκαν, βρήκαν καταφύγιο στην Αθήνα. Οι Πλαταιές αναβίωσαν και καταστράφηκαν ακόμα μία φορά από τους Θηβαίους μέχρι την τελική ήττα των αιώνιων εχθρών τους στη μάχη της Χαιρώνειας το 338 π.Χ.

Το νόμισμα των Πλαταιών έδειχνε την προτομή της Ήρας σε δεξιό προφίλ. Φοράει στεφάνι, ανθέμιο, περιδέραιο και σκουλαρίκια. Φέρει την επιγραφή [Π]ΛΑ και έχει διάμετρο 13 χιλιοστά



Λίγα λόγια για τη σημαντική μάχη των Πλαταιών

Οι Πλαταιές ήταν ο τόπος όπου διαδραματίστηκε το 479 π.Χ. η τελική μάχη απόκρουσης της δεύτερης περσικής εισβολής στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τον Ηρόδοτο, ο Σπαρτιάτης στρατηγός Πausanίας οδήγησε μια συμμαχική ελληνική δύναμη κατά του περσικού στρατού του οποίου αρχηστράτηγος ήταν ο Μαρδόνιος. Αν και ήταν πολύ λιγότεροι, οι Έλληνες κατάφεραν να σκοτώσουν το Μαρδόνιο. Με το θάνατό του κατακρημνίσθηκε ο περσικός στρατός με αποτέλεσμα την ήττα που ακολούθησε. Οι απόψεις ποικίλλουν, αλλά υπάρχει γενική συμφωνία ότι η μάχη είχε ως αποτέλεσμα ένας σημαντικός αριθμός των Περσικών να πέσουν νεκροί και πολύ περισσότεροι να τραπούν σε φυγή. Αυτή η μάχη θα σηματοδοτήσει την τελευταία φορά που μια Περσική στρατιά εισβάλλει στην ηπειρωτική Ελλάδα. Η νίκη των Ελλήνων στις Πλαταιές τιμήθηκε με την ανέγερση της «Φιδίσιας Στήλης» στους Δελφούς.



